

Konu: Dünya Bilgi Toplumu ve Telekomünikasyon
Günü Programı

17/05/2016

BASIN AÇIKLAMASI

Dünya Bilgi Toplumu ve Telekomünikasyon Günü Programı “Sosyal Etki İçin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Girişimciliği” teması ile Ankara’da yapıldı. Tüm Telekomünikasyon ve İşadamları Derneği (TÜTED) tarafından düzenlenen programda Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanı Dr. Ömer Fatih Sayan bir konuşma yaptı.

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği’nin (ITU) önderliğinde her yıl düzenlenen bu organizasyonlara BTK, sektörün tüm aktörleri, sivil toplum kuruluşları ve işletmeciler ile birlikte Türkiye olarak katkıda bulunduğunu, ITU’nun, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında gerçekten bir çatı kuruluş olarak önemli görevler yürüttüğünü vurgulayan Dr. Ömer Fatih Sayan sözlerine şöyle devam etti:

Telekomünikasyon sektöründe yaşanan değişim ve dönüşüm hız kesmeden devam ediyor

“Bilgi ve İletişim sektörünün tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de en dinamik ve aktif sektörlerin başında geldiğini ifade eden Sayan: “Sektörel büyüme trendimiz ve hızımız da bize bunu açıkça gösteriyor. Bildiğimiz gibi teknolojik gelişmelerin sonucu olarak telekomünikasyon sektöründe yaşanan değişim ve dönüşüm hız kesmeden devam etmektedir. Dünyada, son 10 yılda, sabit abone sayısı oranı %19.1’den %15.8’e düştü. Bu düşüş trendi devam etmektedir. Mobil penetrasyon oranı %33.9’dan %95.5’e çıktı. Sabit genişbant penetrasyonu %3.4’ten %9.8’e çıktı. Mobil genişbant penetrasyon oranı 2007’de %4 iken bugün %32’ye çıktı. Bu arada İnternete bağlı hane penetrasyonu %18.4’ten, %43.6’ya, İnternet kullanıcı penetrasyon oranı da %15.8’den %40.4’e çıktı. Dünyada yaşanan sürece benzer şekilde Türkiye’de de bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü devamlı büyüme trendi içindedir. 2015 yılı sonu itibarı ile elektronik haberleşme sektörü büyüklüğü bir önceki yıla göre, %17,6 artışla 39,5 Milyar TL’ye ulaştı. 2015 yılı sonu itibarı ile elektronik haberleşme sektöründe toplam yatırım miktarı 4.5G olarak adlandırdığımız yeni nesil mobil şebekelere yapılan yatırımın da etkisiyle bir önceki yıla göre %204,7 artışla 17,3 Milyar TL olarak gerçekleşti. Ülkemizdeki genişbant internet abone sayısı Mart 2016 itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre %20,5 artışla 51,6 milyona ulaştı. Mobil abone sayısı 73.8 milyona çıktı. Bu artışlar önümüzdeki süreçte daha da büyüyecektir.

Özellikle 5G teknolojisinin hayatımıza girmesi ve IoT (nesnelerin interneti) diye adlandırılan teknoloji ile akıllı binalar, akıllı şehirler, akıllı ulaşım gibi alanlarda daha fazla nesne birbirine bağlı olacaktır. Ülkemizdeki İnternet servis sağlayıcıları ile mobil şebeke işletmecilerinin veri hizmetlerinden elde ettikleri gelirin, toplam gelir içindeki payı son bir yıl içinde %28’den %32,7’ye yükseldi. Veri trafiği sabitte de mobilde de hızla artmaktadır. Sabit genişbant internet kullanım miktarı bir önceki yıla göre, %47 artarken, mobil genişbant internet kullanım miktarı bir önceki yıla göre, %88 artmış durumda. Hepinizin yakından tanık olduğu gibi, çok başarılı bir 4.5G yetkilendirmesi yaptık ve 1 Nisan günü itibarıyla de 4.5G hizmeti sunulmaya başlandı” dedi.

Sosyal Etki İçin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Girişimciliği

Dünya Bilgi Toplumu ve Telekomünikasyon Günü'nün bu yıl "Sosyal Etki İçin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Girişimciliği" teması ile gerçekleştirildiğini söyleyen BTK Başkanı Dr. Ömer Fatih Sayan konuşmasını; "Bu tema, bilgi ve iletişim teknolojisi girişimcilerinin, sürdürülebilir ekonomik büyümeyi sağlama konusundaki özel rolüne vurgu yapması nedeniyle çok isabetli seçilmiş bir temadır. Geleceği ancak atalarımız gibi çok yönlü bakabilen kişiliklerle inşa edebiliriz. Fatih Sultan Mehmet padişah kimliğinin yanısıra şair, ressam ve kumandan kimliğiyle çağın en büyük askeri dehasıydı, ve ilmi nerede olsa alan ve bunun üzerine katkı sağlayabilen bir kişilikti. İbni Sina bir tıp bilimcisi olmanın yanısıra aynı zamanda filozof, matematikçi, fizikçi ve müzisyendi. Mimar Sinan 80 yaşında Selimiye Camiinde 13 bilinmeyenli denklemi kullandı ve dünya mimarisinin geleceğini değiştirdi. Bizim de girişimcilerimiz bu çok yönlülükle çağa adımlarını yazacaklar" şeklinde sürdürdü.

Bilgi ve iletişim sektörüne ilgi duyan girişimciler için bazı hususları vurgulayan Dr. Sayan, "Dünya gerçekten çok büyük ve bu sektör daha keşfedilmeyi bekleyen muazzam yeniliklere gebe, küçük ve orta ölçekli firmalar dinamizmleri ve yenilikçi fikirleri ile bu sektörün geleneksel aktörlerinden daha fazla inovasyon üretme potansiyeline sahip, bilgi ve iletişim sektöründeki tecrübeler, uzun yıllar içinde şekillenmiş geleneksel pazarları değiştiren ve dönüştüren yeniliklerin büyük oranda sektörün içindeki mevcut firmalardan ziyade "outsider" yani bu sektöre sonradan gelen şirketlerden doğduğunu gösteriyor. Bilim ve teknoloji dünyasında yenilikçiliğe yönelik çabalarda üç temel eğilim dikkate çekiyor.

Bunlardan birincisi; Ar-Ge ve inovasyon ekosistemi içinde artık sadece firmaların veya araştırma enstitülerinin bireysel çabalarından ziyade, çok paydaşlı işbirliklerinin önem kazandığını görüyoruz.

Sanayi-akademi ve kamunun işbirliği ve desteği ile yürütülen çalışmalar;

- Bir yandan daha etkin sonuçlar üretiyor,
- Diğer yandan kaynakların;
  - o Karmaşıklaşan piyasa ihtiyaçlarına ve
  - o Stratejik hedeflerin gereklerineuygun alanlara tahsis edilmesine imkan tanıyor.

İkinci olarak, dünya genelinde Ar-Ge ve inovasyon faaliyetlerinin uluslararası işbirlikleri ile yürütülmesi yönündeki eğilimin ağırlık kazandığını görüyoruz. Bu anlamda, üretimin ve pazarların artık küresel olarak içiçe geçtiği ve birbirine yakınlaştığı bir dünyada Ar-Ge ve inovasyon faaliyetlerinin de uluslararası ihtiyaçları ve işbirliklerini kaçınılmaz hale getirdiğini söyleyebiliriz.

Nitekim Science Dergisinin bilimsel yayınlarına baktığımızda en az iki farklı ülke araştırmacısının yaptığı yayınların 1990'lı yıllarda %20'ler seviyesinde iken, 2015 yılında %60'lara ulaştığını görüyoruz.

Son olarak, Ar-Ge ve inovasyon faaliyetlerine yönelik harcamaların hangi alanlara ayrıldığına bakacak olursak;

- Tek bir sektörü ilgilendiren yeniliklerden ziyade; çok sayıda alanda çığır açabilecek veya verimlilik sağlayabilecek teknolojilere doğru bir yönelim görüyoruz.

Bu anlamda, bilgi ve iletişim sektöründeki girişimcilerin,

- Akademi ile yakın çalışmalar yürütmesi ve kamusal destekleri kullanma arayışı içinde olması
- Uluslararası işbirliklerini geliştirmesi ve
- Tek bir alanı değil, çeşitli pazarları ilgilendirecek nitelikte yeniliklere yönelik Ar-Ge faaliyetleri yürütmesinin önemini vurgulamak istiyorum" dedi.

Bilişim Sektörü ile ilişkili olarak, dünyada eğilimlerin ve kullanıcıların beklentilerinin iyi takip edilmesi gerekiyor

İnsanlığın sayısal teknolojilerin ve internetin tetiklediği yeni bir sanayi devrimine şahit olduğunu belirten BTK Başkanı Dr. Sayan: “Bu son devrim, biliyorsunuz Sanayi 4.0 olarak adlandırılıyor ve elektronik ve bilgi teknolojileri sayesinde ciddi dönüşüm yaşayan sanayi alanında bir sonraki aşama olarak görülüyor. Otomasyon ve iletişim imkanları, online teknolojiler ve hizmetler sayesinde doruk noktasına ulaşırken yapay zeka geniş kullanım alanları bulacak ve big data (büyük veri) bu çağın simgesi olarak anılacak. Dijital dönüşüm, kendisine adapte olamayan sektörlerin ve bu sektörlerdeki oyuncuların ortadan kalkmasına neden olacak kadar büyük bir öneme sahip. Benzer şekilde, yeni çağa uyum sağlayamayan devletler de ekonomik faaliyetlerin maliyeti ve stratejik açılarından önemli ölçüde mevzi kaybedecekler. Bu nedenle Bilişim Sektörü ile ilişkili olarak benim düşüncem, dünyada eğilimlerin ve kullanıcıların beklentilerinin iyi takip edilmesinin gerektiğidir. Önümüzdeki dönemde inovasyonun odaklanacağı öngörülen, üzerinde öncelikle durulan konular da başlıca beş alanda yoğunlaşıyor. Bunlar, 5G teknolojisi, bulut bilişim, nesnelerin interneti, büyük veri ve siber güvenliktir. Biz 5G teknolojisi ile ilgili çalışmalara, zaman kaybetmeden başladık. Hem de bu kez bu çalışmalar özellikle, üretimde kat edeceğimiz mesafe ile yerli üretim lehine önemli gelişmeler sağlayacağız. Önceki nesillerde büyük oranda ithalata dayalı olarak yapılan altyapı, donanım, hizmetler ve içeriğin, 5G ile değişeceğini ve yerli üretimin payının artacağını bu günden müjdelemek isterim. 5Gtr forumunu kurduk. Birçok ülkeyle İşbirliği anlaşmalarını yaptık. Haberleşme sistemlerinin özgün olarak yurtiçinde tasarlanması donanım ve yazılımlarının yerli olması kritik alt yapı ve siber güvenliğin sağlanması açısından da hayati bir öneme sahiptir. Diğer yandan, büyük veriyi elinde bulunduran ve bunu iyi analiz edip katma değerli bilgiye dönüştüren firma ve ülkelerin rekabetçi avantaj elde edeceklerini biliyoruz. Bu açıdan, iki önemli hedefimiz var; Ülkemizde üretilen verinin teknik bir zorunluluk olmadığı sürece yurtdışına çıkarılmamasını sağlamak ve Ülkemizi bölgesel olarak bir veri merkezi haline getirmek için cazip koşulları oluşturmak.

Siber güvenlikte önemli faaliyetleri yerine getiriyoruz

BTK olarak Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığımızın koordinasyonunda siber güvenlik faaliyetlerini yürüttüğünü söyleyen Dr. Sayan: “bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründe son 14 yılda önemli atılımların öncülüğünü yapan Sayın Bakanımız Binali Yıldırım’a huzurlarınızda teşekkür ediyorum. 12 yılda toplam yatırım miktarı 676 milyar 700 milyon ₺ olarak gerçekleşti. 79 senede 6100 km bölünmüş yol, 11 senede 17.000 km bölünmüş yol yapıldı. Avrupa’nın en büyük havalimanı, Dünyanın en uzun asma köprüsü, 3 katlı İstanbul Tüneli yine bu dönemde yapıldı. Genişbant abone sayısı 20 binlerden 45 milyona çıktı. Fiber hat uzunluğu 8 yılda 2,5 katına çıkarak 2015 yılında 268,120 km’ye, İnternet kullanımı 11 yılda 18,82 milyon kişiden 2015 yılında 55,92 milyon kişiye, mobil telefon abone sayısı 2003’de 27,89 milyon kişiden 2016 yılında 73,81 milyon kişiye, mobil numara taşıma hizmeti 93,40 milyon numara, sabit numara taşıma 1 milyon 50 bine, üretilen e-imza sertifikası 2 milyona çıkmıştır. Geçtiğimiz aylarda Siber Güvenlik Kurulu’nun 4. Toplantısını Sn. Bakanımız Binali Yıldırım önderliğinde yaptık. Önümüzdeki döneme ilişkin yerine getireceğimiz eylemleri belirledik. Bu eylemleri belirli bir takvim dahilinde hızla hayata geçiriyoruz.

Bu noktada tüketicilere yönelik bazı uyarılarda bulunmak istiyorum bir defa, şüpheli e-postaları kesinlikle açmayın, belirli bir kurumdan veya şirketten gönderildiği imajı olan epostalarda dilbilgisi ve kelime hatası görürseniz bunlara itibar etmeyin, e-postalara cevap olarak kişisel bilgilerinizi vermeyin, son olarak; önemli dosyalarınızın yedeğini alın” dedi.

TÜTED Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Dilek Ataman Bağdatlıoğlu ise yaptığı konuşmada “Değerli konuklarımız gelecek bilgi teknolojileri ve girişimcilik diyoruz. Gelecek çoktan geldi ve şunda bizde o sürecin içerisinde yaşıyoruz. Artık teknolojinin artış hızı aritmetiksel değil geometrik olarak artıyor ve bu geometrik hıza yetişemediğimiz sürece önümüzdeki dönemlerde birçok sektör önlem alınmadığı sürece olumsuz etkilenecek. Çünkü Endüstri 4.0 ve geometrik artış çağına girmiş bulunuyoruz bunun için hepimizin tüm sektörlerin buna göre önlem alması lazım” dedi.

AR-GE ve Girişimciliğın Sosyal Etkisi

BTK Kurul Üyesi Figen Kılıç’ın moderatörlüğünde “AR-GE ve Girişimciliğın Sosyal Etkisi” konulu panelde Türk Telekom Regülasyon Genel Müdür Yardımcısı Ramazan Demir, Turkcell Genel Müdürü Kaan Terziođlu, Vodafone İcra Kurulu Başkan Yardımcısı Hasan Süel, UBER Türkiye Genel Müdürü Neyran Bahadırlı ve Cisco Genel Müdürü Cenk Kıvılcım birer konuşma yaptılar.

Programa, Ulaştırma Denizcilik Haberleşme Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Galip Zerey, Bakanlık üst düzey bürokratlar, BTK Kurul Üyeleri Figen Kılıç, Dr. İhsan Kulalı, Hidayet Yıldız, Celalettin Dinçer ile BTK’dan yöneticiler ve sektörden yöneticiler katıldı.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.